

En bättre Värld

EN TIDNING FRÅN VASAKRONAN • NUMMER 2 • JUNI 2015

JOBBSKAPAREN
Hon har receptet

HÄFTIGA HAMNGATAN
Lyx och gamla anor

VAR RÄDD OM HJÄRNAN
Möt utmaningarna på kontoret

5
GODA RÅD
*för en glad
knopp*

MYCKET
MER ÄN BIO
Kliv in i Spegels vardagsrum

MULTITASKING ELLER EN SAK I TAGET?

MINA BARN HÄVDAR att de är bra på multitasking. Men med den senaste tidens exponentiella kunskapsökning om hur våra hjärnor verkligen fungerar, känns det ganska osannolikt. Vi vet nämligen att hjärnan klarar max två saker samtidigt och då handlar den ena saken bara om att hålla distraktioner borta. Så om vi jämför med en dator så har vår processor ganska låg prestanda. Dessutom är internminnet i pannloben inte heller särskilt imponerande. Så det är verkligen som vi kanske länge har känt, vi behöver hjälpa hjärnan att göra en sak i taget för att få det att fungera. Det och mycket mer får man klart för sig i vår tema-artikel. Att multitasking fungerar bra är en lögn, så det så.

SEN MÅSTE JAG SLÅ ett slag för Josefin Uhnбом. Första gången vi träffades hade vi på Vasakronan gett oss tusan på att fixa ett helt ekologiskt julbord till vår julfest. Ganska svårt visade det sig, ända tills vi hittade Provins i Botkyrka. Affärsidén är briljant och maten fantastisk. Om den är ekologisk? Ja, inte bara det, det finns en större tanke bakom. Invandrarkvinnor som inte är särskilt bra på svenska men som kan laga mat, de kan få jobb hos Josefin. Och cv:t, ja det består av en tallrik mat.

Jag skulle gärna vara med en arbetsdag i det multikulturella köket.

Välkommen hem till oss är inte bara temat för vårt nya regionkontor i Malmö. (mer om det i kommande nummer). Det är en trend i alla möjliga sammanhang. Rum 21 jobbar med heminredning främst på nätet men även i butik. Målet är att butiken i Göteborg ska kännas som att man kommer hem till någon. På biografen Spegeln i Malmö har man samma idé. Man behöver inte ens se filmen. Bara känna sig som hemma, fast borta.

Trevlig läsning!

PETER ÖSTMAN, Kommunikationschef Vasakronan

Enbättre Värld

ges ut av **VASAKRONAN**

ANSVARIG UTGIVARE OCH CHEFREDAKTÖR: Peter Östman, Tel: 08-566 205 60,

peter.ostman@vasakronan.se **REDAKTIONSCHEF:** Rebecca Liljebladh Thorell,

Tel: 08-566 205 09 rebecca.liljebladh-thorell@vasakronan.se

REDAKTIONENS ADRESS: Vasakronan AB, Box 30074, 104 25 Stockholm.

Tel: 08-566 20 500 **HEMSIDA:** www.vasakronan.se **OMSLAG:** Peter Westrup.

REDAKTIONELL PRODUKTION: Susanne Glennegård och Ewa Lindström, Intellecta Corporate.

REDAKTIONSRÅD: Rebecca Liljebladh Thorell, Anna Dahlin, Anneli Dahl, Daniel Jighede, Sara Rääf, Viktoria Nilsson. **REPRO:** Turbin.

Tryckt på miljögodkänt papper av Modintryckoffset, 2015.

ADRESSÄNDRINGAR SKICKAS TILL: adressandring@vasakronan.se

INNEHÅLL

HÖRN MED EXTRA ALLT

Där Hamngatan och Birger Jarlsgatan tar sin början bildar den imponerande fasaden ett upp och nervant v...

TEMA HJÄRNKRAFT

Hjärnan är den viktigaste komponenten i dagens arbetsliv. Ändå tar vi den för given och sliter på den i onödan ...

4

11

10 VID KAFFEAUTOMATEN

Stockholm i ny skepnad och 101 unga entreprenörer ...

21 MYCKET MER ÄN BIO

I det offentliga vardagsrummet umgås och möts vi. Som hemma, fast borta ...

24 I HUVUDET PÅ

Josefin Uhnбом - om hennes framgångsrecept ...

26 FEM FRÅGOR TILL

Per Grankvist om hållbarhet, och hur man är smart ...

27 VÄRDENS SIDA

Storsatsning på cityhandel i Göteborg ...

28 DETALJEN

Gammalt möter nytt i pampiga bankpalatset ...

17

HANDEL PÅ KUNDENS VILLKOR

Är näthandeln ett hot mot de fysiska butikerna? Inte om man frågar Rum21 i Göteborg.

STÄNG VÄRLDEN UTE

Det här är hörlurarna som reducerar allt brus runtomkring. Till och med flygresan blir njutbar eftersom du slipper motorljudet. Oavsett hur bullrigt det är kan du i lugn och ro njuta av din musik – eller kanske bara av tystnaden. bose.se

SUPERBA BÄR

Nypon, blåbär och slånbar är några av våra nyttiga bär. De innehåller mängder av antioxidanter som skyddar mot sjukdomar och fördröjer åldrandet. Jordgubbar innehåller dessutom mycket c-vitamin liksom svarta vinbär. Så ut och plocka i sommar! alltommat.se

VAR RÄDD OM KNOPPEN

VI VET ATT VISKA ta hand om kroppen. Men lika viktigt är det att ta hand om knoppen. Oavsett om det är med hjälp av mat, motion eller hjärngympa, bara gör det. Du kommer att må så mycket bättre.

MOTION FÖR MINNET

Forskning visar att blodkärlen i den del av hjärnan som hanterar inläring och minne blir större efter bara tre halvtimmes långa träningspass i veckan. Närmare bestämt handlar det om hippocampus som sitter i tinningloben. När blodkärlen blir större ökar blodflödet och det gör i sin tur att minnet blir bättre. sverigesradio.se

TRÄNA DE SMÅ GRÅ

Med appen Lumosity brain trainer kan du med hjälp av ett antal övningar förbättra minne, fokus, problemlösning och språkkunskaper. Din prestation hänger ihop med sinnesstämning och hur utvilad du är. Därför är den första uppgiften att tala om hur du mår och hur mycket du sov den senaste natten.

FLER APPAR FÖR HJÄRNTRÄNING:

Charge your brain hd
Einstein brain trainer
A clockwork brain
Elevate
Fit Brains
Brain+

MUMS FÖR HJÄRNAN

Mår hjärnan bra mår resten av kroppen bra. Och det kan vi styra genom att äta rätt. Professorn och forskaren Charlotte Erlanson-Albertsson lär oss varför och ger oss recept på mat som stimulerar och bidrar till välmåendet. bokus.com

Det blir alldeles för mycket avbrott och störningsmoment i öppna kontorslandskap och det minskar produktiviteten kraftigt. Det här borde vara en strategisk fråga för företagen, säger Bengt Arnetz.

Hjärnkoll på kontoret

Hjärnan är den viktigaste komponenten i dagens arbetsliv. Ändå tar vi den för given och sliter på den i onödan. Hur ska vi ta tillvara hjärnkraften på kontoret?

TEXT: JOHAN WICKSTRÖM ILLUSTRATION: ANNE-LI KARLSSON

EN HJÄRNA HAR runt 100 miljarder nervceller, men klarar ändå bara av att ha sju saker samtidigt i arbetsminnet. Så ser hjärnans mentala bandbredd ut och så har det varit de senaste 40 000 åren.

Därför är vi inte riktigt rustade för den informationsanstormning som kommit i digitaliseringens spår: mail, sms, Facebookmeddelanden, tweets, chattar etc. Hjärnan älskar att vara med och vill ha återkoppling på allt direkt, men det blir gärna för mycket.

En undersökning från USA visar att vi distraheras i snitt var tredje minut på kontoret. Och för varje distraktion blir det långa ställtider och mindre fokus på jobbet.

– När vi gör många saker samtidigt blir det fler fel och saker tar längre tid. Man sjunker ner i sin IQ och blir lite dummare, ungefär som när man röker hasch, säger Pontus Wasling, hjärnforskare och läkare.

Det ständiga informationsbruset stör kreativiteten, menar han.

– Tekniken är bra på många sätt. Den gör att vi kan lägga över en del av vårt minne till mobilen och datorn. Men nu är det en

överbelastning av meddelanden som stjälar vår tankekraft. Det bästa är om vi kan fokusera på en sak i taget i längre intervaller för att kunna ta bra beslut och vara kreativa.

UNDER DET senaste decenniet har antalet sjukskrivningar på grund av psykisk ohälsa ökat kraftigt. Runt 40 procent av sjukskrivningarna beror på detta idag. Ofta handlar det om just utbrändhet och utmattning.

Och energinivån bland dem som arbetar sjunker successivt, enligt Bengt Arnetz, professor i miljömedicin på Uppsala universitet.

– Vi har gjort körningar med 650 000 anställda i privat och offentlig sektor för att kolla hjärnhälsan. Där har vi utifrån ett frågeformulär skapat ett energiindex som ska ligga på runt 70 av 100. Men det är många organisationer som ligger en bra bit under detta i snitt, säger han.

En tydlig tendens, enligt Bengt Arnetz, är att sjukskrivningarna ökar allt högre upp i kunskapskedjan, framför allt bland välutbildade kvinnor. För att kunna minska sjukskrivningarna är utformningen av kontoren en viktig faktor.

”MAN HAR JÄMFÖRT DISTRAKTIONSTIDEN MELLAN EGNA RUM OCH KONTORSLANDSKAP OCH SÅG ATT **STÖRNINGSTIDEN FÖRDUBBLADES I ÖPPNA LANDSKAP. DET MOTSVARAR FLERA ARBETSVECKOR PER ÅR.**”

KATARINA GOSPIC, HJÄRNFORSKARE

– Svensk kontorsmiljö har oftast en relativt hög standard, men det går att göra den bättre. Öppna landskap kan vara bra, men det måste finnas en policy och ett förhållningssätt till hur man ska arbeta i dessa miljöer. Det blir alldeles för mycket avbrott och störningsmoment och det minskar produktiviteten kraftigt. Det här borde vara en strategisk fråga för företagen, säger Bengt Arnetz.

– Vi måste förstå hur hjärnan fungerar när vi planerar arbetets organisation. Vi behöver tydliga arbetsrutiner med mål och återkoppling. Samtidigt påverkar även den fysiska miljön, som ljus och ljud. Alla intryck påverkar hjärnan.

UNDER DE SENASTE decennierna har hjärnforskningen formligen exploderat tack vare nya magnetröntgenmetoder (MR). Tidigare gick det att se när olika saker hände i hjärnan, men med MR-tekniken går det att se var i hjärnan det händer. Genom att mäta blodflödet, vilket motsvarar nervcellernas aktivitet, går det att registrera hur hjärnan reagerar i olika situationer.

Bland annat har forskarna kunnat påvisa att vår smartaste (och yngsta) hjärndel, pannloben, inte bara används för arbetsminnet, utan även till viss del för uppmärksamhet och distraktioner.

Man har även visat hur hjärnhalvorna delar upp arbetet mellan sig om de får två uppgifter: när den ena hjärnhalvan jobbar ligger den andra i viloläge. Men om det då kommer in en tredje arbetsuppgift brakar systemet ihop.

Det är därför vi inte är rustade för så kallad multitasking – att göra en massa uppgifter parallellt.

– Har du någon som pratar bakom dig samtidigt som du ska svara på mail behöver du använda en del av hjärnan för att stänga ute distraktionen. Då blir det mindre kvar av hjärnkapaciteten, säger hjärnforskaren Katarina Gospic som arbetar i egna företaget Brainbow Labs.

Hur ska kontoret då planeras för att vara optimalt?

– En generell regel är att hjärnan behöver lugn och ro för att kunna prestera. Man har jämfört distraktionstiden mellan egna rum och kontorslandskap och såg att störningstiden fördubblades i öppna landskap. Det motsvarar flera arbetsveckor per år, säger Katarina Gospic.

Konsekvensen blir att man skjuter upp arbetet, jobbar övertid, blir stressad – och i förlängningen sjuk.

Aktivitetsbaserade kontor – där medarbetarna kan välja mellan olika arbetsplatser beroende på uppgift – är också en bra lösning för hjärnans behov, menar Katarina Gospic.

– Men det ställer krav på att det verkligen finns utrymme för alla och att det är genomtänkt, många gör det på fel sätt för att de saknar kunskap, säger hon.

Samtidigt påpekar hon att arbetsuppgifter och arbetssituationer också kan påverka kontorens utformning.

– I vissa arbetssituationer måste man ha mer

De allra flesta stör sig på att andra personer sitter och fibblar med mobilen, fast de själva ofta gör likadant.

”MOBILEN ÄR SOM EN GODISPÅSE I FÖRHÅLLANDE TILL VÅRT BELÖNINGSSYSTEM. **FÖRETAGEN SKULLE BEHÖVA EN POLICY FÖR HUR SNABBT MEDARBETARNA MÅSTE SVARA PÅ MEDDELANDEN.**”

sociala rum, säger Katarina Gospic som tillsammans med inredningsarkitekten Isabelle Sjövall har startat Grey Matters där de kombinerar hjärnforskning med inredning och design för att skapa kontorsmiljöer.

MEN OAVSETT kontorens design har medarbetaren ett eget ansvar för hjärnhälsan. Vi sitter fortfarande med våra mobiler och kollar uppdateringar och meddelanden – i snitt 150 gånger per dag enligt studier.

En ny Sifundersökning beställd av Telefonor visar att 8 av 10 svenskar känner att de måste svara omedelbart på sms och samtal – fast de egentligen inte skulle behöva det. Och de allra flesta (8 av 10) stör sig på att andra personer sitter och fibblar med mobilen, fast de själva ofta gör likadant (7 av 10).

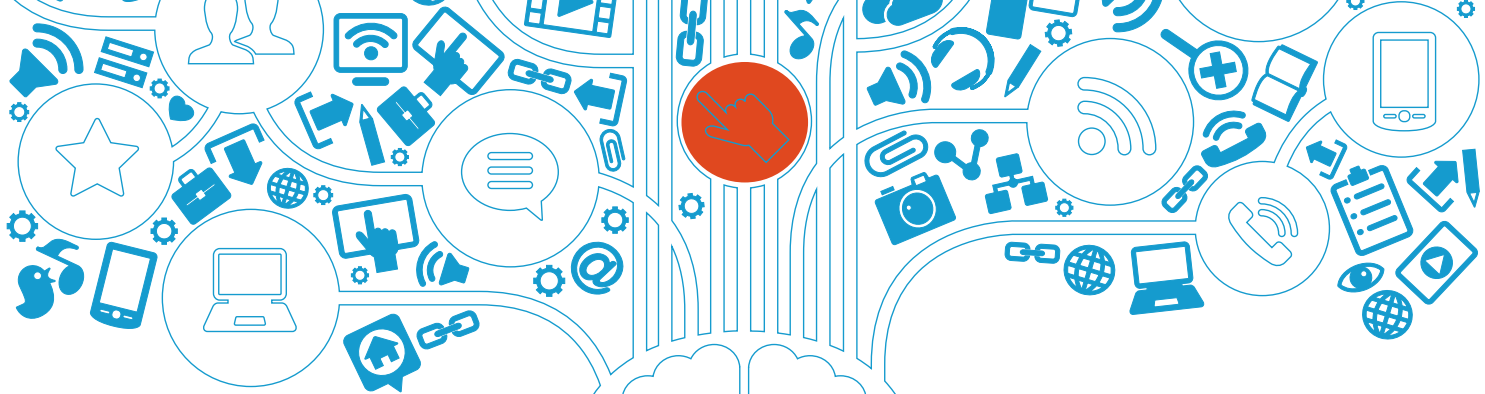
– Mobilen är som en godispåse i förhållande till vårt belöningssystem. Företagen skulle behöva en policy för hur snabbt medarbetarna måste svara på meddelanden. Att akutläkare måste svara är en sak – men de flesta yrkesgrupper har inte samma krav, säger Katarina Gospic.

Det gäller att använda tekniken på rätt sätt och det tar tid för hjärnan att anpassa sig.

– Rätt använd kan tekniken såklart hjälpa oss att bli effektivare, men då krävs att du arbetar fokuserat, säger Katarina Gospic som nyligen var på en studiodiskussion i TV4 kring hur man ska förhålla sig till tekniken på jobbet.

– Jag samlade upp allas mobiler i en låda innan sändningen. Då slapp vi störningsmoment. ●

”Vi måste få utrymme att planera och fokusera, och sedan är det väldigt viktigt att också kunna ta en paus då och då.”

ANNELI EKSTRÖM GODMAN

EN SAK I TAGET

VI BEHÖVER HJÄLPA HJÄRNAN ATT GÖRA EN SAK I TAGET. DET MENAR ANNELI EKSTRÖM GODMAN SOM FÖRELÄSER OM NEUROLEDARSKAP.

DET SNABBA kommunikationssamhället ställer nya krav på kontoren.

– Tidigare har det varit ett oerhört fokus på kroppen, men det borde bli mycket mer fokus på knoppen. Idag utgår ju det mesta av kontorsjobben från hjärnan, säger Anneli Ekström Godman.

Hon föreläser och skriver böcker om mental ergonomi och neuroledarskap, det vill säga att dagens organisationer har mycket att vinna på att utgå från

hjärnforskningen när de utformar kontor och arbetsätt.

– I traditionella kontorsmiljöer blir man ofta störd, det är mycket ljud. Utöver det är det alla digitala meddelanden som mail, sms, facebook etc. Hjärnan tar skada av

Anneli Ekström Godman.

att försöka hantera allt detta samtidigt. Det blir ett slitage i pannloberna, visar forskningen, säger Anneli Ekström Godman.

Hon vet vad hon pratar om. För drygt

tio år sedan drabbades hon av utmattningsdepression. Hon var då verksam som egen företagare med många år bakom sig i olika ledarroller och tog på sig mer och mer uppgifter. Men en dag brast det och hon blev långtidssjukskriven.

Efter det läste hon in sig på beteendeforskning och neuroforskning, och började med hjärnstyrketräning.

– Det handlar delvis om att träna in nya beteenden och vanor. Bland annat började jag göra tydliga prioriteringar i vardagen och ge hjärnan arbetsro.

VI BEHÖVER HJÄLPA hjärnan att göra en sak i taget när vi arbetar, menar hon:

– Vi är inte gränslösa och har inte förmågan att göra flera saker samtidigt om det inte är rutinsaker. Vi behöver skapa utrymme att planera och fokusera, och sedan är det väldigt viktigt att också kunna ta en paus då och då, säger hon.

De flesta kontor är inte anpassade för hjärnan, enligt Anneli Ekström Godman.

– De traditionella kontorslandskapen fungerar sämst visar forskningen. Det är

för mycket ljud och störningar. Då fungerar de aktivitetsbaserade kontoren bättre, där man kan välja var man vill jobba.

Och här finns också utrymme för den sociala delen av jobbet, menar Anneli som hänvisar till den så kallade Scarf-metoden: en modell som visar hur hjärnan reagerar på sociala hot.

– Vår hjärna mår bra av att samverka med andra och få återkoppling. Utan detta kan vi känna oss livshotade. Många som blivit utmattningsdeprimerade har inte fått den konkreta återkoppling som behövs, konstaterar hon.

Själv har Anneli lärt sig av sina erfarenheter. Hon arbetar sällan på kvällar eller helger, fokuserar ofta en sak i taget och hon ser till att få tid för lite mindfulness på kvällen.

– I början kunde jag stilla mig högst tre minuter och vara uppmärksam på min andning. Nu kan jag göra det i 20–30 minuter. Jag känner att det lugnar ner och stärker min hjärna. Jag blir mer effektiv och mår bättre. ●

LYCKAT OCH FLEXIBELT

NÖJDARE MEDARBETARE OCH ÖKAT SAMARBETE. DET BLEV RESULTATET NÄR FÖRETAGET COOR BYGGDE ETT FLEXIBELT KONTOR SOM ANPASSATS EFTER ARBETSUPPGIFTERNA.

SEDAN NÅGRA ÅR tillbaka har allt fler företag aktivitetsbaserade kontor som ett alternativ till traditionella kontorslandskap och enskilda arbetsrum. Ett exempel är företaget Coor, som erbjuder servicetjänster till företag och organisationer i privat och offentlig sektor.

På Coors huvudkontor i Kista jobbar 300 personer i ett aktivitetsbaserat kontor sedan knappt två år tillbaka.

– Vi hade ett öppet kontorslandskap tidigare med egna skrivbord och det var varken särskilt effektivt eller produktivt. Vi nyttjade inte platserna, vi träffade inte varandra och vi hade ont om mötesrum och platser för ostört arbete. Vi behövde ett kontor som var bättre anpassat för

Kati Barklund.

vårt behov och våra aktiviteter, med många olika typer av ytor och platser, säger Kati Barklund, innovationsansvarig för arbetsplatserviceområdet på Coor.

För att kunna utforma kontoret på ett så bra sätt som möjligt kartlades alla aktiviteter på kontoret. Man gjorde djupintervjuer med chefer och medarbetare och utförde beläggningsmätningar för att se var och hur folk arbetar under en normal arbetsdag.

Utifrån detta utformades ett kontor med många olika miljöer. Här finns platser för enskilt respektive gemen-

GUSTAV KAISER

Medarbetarna på Coor kan välja och vraka på arbetsmiljöer och platser utifrån de aktiviteter som de ska utföra.

samt arbete och för arbete som kräver låg respektive hög koncentration inklusive kreativa ytor, projektytor, tysta ytor, pausytor, mötesrum, telefonhytter osv.

Det betyder att medarbetarna kan välja och vraka på arbetsmiljöer och platser utifrån de aktiviteter som de ska utföra. Den som till exempel verkligen vill fokusera i lugn och ro kan välja ett skrivbord eller en fåtölj i den tysta ytan.

– Den delen av kontoret är lite som ett bibliotek. Vi pratar inte där och har telefonerna på ljudlöst, säger Kati Barklund.

KONTORET ÄR UPPDELAT i ett antal zoner som är anpassade efter aktiviteterna för de enheter som hör till respektive zon. Men man kan röra sig över zonerna och använda ytor och platser överallt.

– En viktig del för oss är att det blir ett större informations- och erfarenhetsutbyte mellan medarbetare på detta sätt. Om jag bara använder samma plats och träffar samma människor hela tiden blir det också svårare att vara kreativ.

Medarbetarna har varit mycket positiva till det nya kontoret.

– Över 90 procent var mer nöjda med

nya kontoret och arbetssättet. Sedan finns det alltid några enstaka som är mindre nöjda, men utformar man kontoret flexibelt efter medarbetarna och de aktiviteter som ska utföras kommer de allra flesta att vara nöjda och prestera bättre, säger Kati Barklund.

En del ny forskning stödjer också denna tes. Bland annat har Christina Bodin Danielsson, forskare på Stressforskningsinstitutet, kommit fram till att mer flexibla kontor ger ökad arbetstillfredsställelse och bättre hälsa. Men då krävs det att man jobbar aktivt med den fysiska miljön och att det finns ett starkt ledarskap i organisationen.

Men det hjälper inte alltid att kontoret är rätt utformat. Det gäller att medarbetarna också använder det på rätt sätt.

Kati Barklund tar exemplet med de höj- och sänkbara arbetsborden.

– Det är bra både för kroppen och hjärnan att stå och röra sig mer och inte vara sittande. Men det betyder ju inte att vi automatiskt använder den funktionen. Nu har vi börjat att höja skrivborden på kvällen för att komma ihåg att åtminstone börja arbetsdagen stående. ●

VID KAFFEAUTOMATEN

DIN DOS AV ANVÄNDBAR TRIVIA OCH SPÄNNANDE SAMTALSÄMNER

PRESSBILD

STOCKHOLM I NY SKEPNAD

TÄNK OM MAN kunde få ljusterapi i väntan på bussen? Eller åka skridskor på cykelbanorna på vintern? Reprogramming the City är ett globalt koncept skapat av den amerikanske urbanstrategen Scott Burnham. Tanken är att hitta sätt att omprogrammera staden för att visa hur design och arkitektur kan bidra till att lösa urbana problem – genom att använda det som redan finns i vår omgivning.

I sommar är det Stockholms tur. Arkitektur- och designmuseum utlovar att ett fyrtiotal projekt ska väcka nya tankar och visa en annorlunda stad. Till exempel att få uppleva surret i en specialbyggd version av Belatchew Arkitekters "Buzz Building" och fundera över om en urban insektsfarm kan ge Stockholm en självförsörjande proteinproduktion. Utställningen pågår 18 juni- 30 augusti.

KRAFTWERK I GÖTEBORG

RÖHSSKA MUSEET i Göteborg visar en utställning som presenterar det tyska musikfenomenet Kraftwerks visionära idéer och estetik. Utifrån skivomslag, affischer, fotografier, konstverk och designprodukter placeras gruppen i ett konst- och designhistoriskt sammanhang. Utställningen pågår fram till den 8 november 2015.

BOK-TIPSET

101 UNGA ENTREPRENÖRER

Pauline Grindvall, Liber

Boken är en guide för unga entreprenörer, men kanske lika mycket en handbok i hur man leder dagens unga. Och – den ger en oss en bild av de som är våra framtida företagsledare, makthavare och beslutsfattare.

De 101 entreprenörerna delar öppet med sig av sin historia, sina med- och motgångar och sina framgångsrecept. En sak har de gemensamt, de är passionerade, nyskapande och orädda. Författaren är född 1986 och driver e-handelsbolaget My Perfect Day. Hon har också av Tillväxtverket utsetts till "Ambassadör för kvinnors företagande".

BORD – PACKA DIG!

TILLSAMMANS MED den italienska designstudio Wood-Skin har Massachusetts Institute of Technology, MIT, tagit fram ett programmerbart bord som automatiskt packar upp sig själv.

En särskilt framtagen textil gör att bordet kan ändra form från att vara en möbel till att bli helt platt för att enkelt lagras eller flyttas.

Bordet visades upp under designmässan Fuori Salone del Mobile i Milano 2015. Möbeln är början på en helt ny kollektion av omställbara möbler.

CHEFER DÅLIGA PÅ FEEDBACK

Gör chefer verkligen vad de tror att de gör? Det har Simon Elnäs, leg arbetsterapeut, magister i ergonomi och doktorand vid KTH Stockholm, tittat på. Metoden är att filma chefer på plats i verksamheten. Över 400 ledare i olika branscher och organisationer har studerats. Materialet har kodats utifrån sju beteendekategorier:

1. Ger återkoppling på det medarbetarna gjort.
2. Samlar in information om någons arbetsprestation och utförande.
3. Ger instruktioner kring det som ska göras.
4. Informerar. Berättar om egen prestation.
5. Pratar generellt om arbetet, diskuterar och reflekterar.
6. Pratar om saker som inte har med arbetet att göra.
7. Är tyst.

En av de saker medarbetare mest vill ha är återkoppling. Vissa chefer tyckte att de ägnade så mycket som 40 procent av sin tid till det, medan det i själva verket ofta handlade om mellan 0 och 2 procent. Det som ledarna ägnade sig mest åt var att instruera, informera, diskutera och reflektera.

” Du blir aldrig färdig, och det är som det skall.”

TOMAS TRANSTRÖMER

Med extra allt

Där Hamngatan och Birger Jarlsgatan tar sin början bildar den imponerande fasaden ett upp och nervänt V. Hela fastigheten utstrålar gamla anor och modern lyx.

TEXT: SUSANNE GLENNEGÅRD **FOTO:** GUSTAV KAISER

I botten, på Hamngatan 2, i Stockholm ligger Melanders Blommor som flyttade in 1894. Årshyran var 1 200 konor. Det var systerarna Signe och Valborg Melander som drev affären. De fick stor uppmärksamhet eftersom kvinnligt företagande var ovanligt. Bland kunderna fanns många kända namn som kung Oscar II och Greta Garbo.

Om man vänder näsan mot Stureplan och följer Birger Jarlsgatan en bit på vänster sida kantas den av klassiska butiker som Gucci och Louis Vuitton. Det finns mycket shopping i området. Vid Stureplan ligger Sturegallerian och på Hamngatan NK och Gallerian. Den hungrige hittar restauranger som till exempel Riche, East, Sturehof och TGI Friday's.

Om man tittar åt andra hållet syns vattnet vid Nybrokajen och Berzelii park. Parken invigdes 1853 efter 17 års arbete. Området hade tidigare varit den innersta delen av nuvarande Nybroviken. Ut i viken rann Rännilen, en smal å som i stort sett följde Birger Jarlsgatans nuvarande sträckning. I kanten av parken fanns Hammerska rucklen med lopparkus och skjutbanor, alltihop revs.

I slutet av 1880-talet påbörjades anläggningen av Birger Jarlsgatan och flera av de byggnader som idag kantar gatan uppfördes i praktfull nyrenässans. Hamngatan 2/Birger Jarlsgatan 1 byggdes mellan åren 1892 och 1893 efter ritningar av arkitektfirma Ullrich & Hallquist. Ursprungligen var huset tänkt att fungera som bostäder men redan 1925 byggdes det om till kontor. ●

I det pampiga trapphuset i entrén på Hamngatan 2 har de gamla skulpturerna och väggmålningarna nyligen restaurerats.

På andra våningen tar receptionen emot besökare till Gernandt & Danielsson Advokatbyrå.

Ljust och sobert rum för möten.

Hamngatan Birger Jarlsgatan

ADRESS: Hamngatan 2/Birger Jarlsgatan 1-5 /Smålandsgatan 5, Stockholm

BUTIKER OCH RESTAURANGER:

Gucci, Louis Vuitton, Melanders Blommor, Nathalie Schuterman, Savannah, Café Albert, Rose.

KONTORSHYRESGÄSTER: Nio Rum, Gernandt & Danielsson Advokatbyrå, EPEA Advisory, Aurentor, Cirrato Technologies

I NÄRHETEN: Nybroplan, Kungliga Dramatiska Teatern, Stureplan, Kungsträdgården och Norrmalmstorg. Lätt att ta sig till Kungliga Djurgårdens grönområden.

KOMMUNIKATIONER: Nära till T-bana Östermalmstorg, bussar på Norrmalmstorg och Strandvägen och spårvagn. Från Nybrokajen nås olika färje- och båtlinjer.

I början av Birger Jarlsgatan ligger klassiska butiker på rad. Här finns Gucci, Louis Vuitton, Nathalie Schuterman och Savannah.

En trappa upp på Hamngatan 2 ligger konferensvåningen Nio Rum. På 600 kvadratmeter kombineras klassisk sekelskiftescharm med moderna faciliteter. Alla rum har utsikt över Nybrokajen.

Melanders Blommor har funnits på Hamngatan 2 sedan 1894 och är Stockholms äldsta florist.

I området finns gott om lyxig shopping.

ÄR NÄTHANDELN ETT HOT MOT DE FYSISKA BUTIKERNA?
INTE OM MAN FRÅGAR RUM21 I GÖTEBORG. DE SATSAR
PÅ KONCEPTET E-TAIL - DÄR DEN FYSISKA BUTIKEN ÄR EN
FÖRUTSÄTTNING FÖR FRAMGÅNG ONLINE.

HANDEL PÅ KUNDENS VILLKOR

”VI HAR INSPIRERATS AV DET DANSKA SÄTTET ATT GÖRA BUTIKER. I ALLT FRÅN MUSIK, DOFT OCH KÄNSLA TILL MÖBLEMANGET SKA DET KÄNNAS SOM ATT KOMMA HEM TILL NÅGON.”

MALIN HULTQVIST, VERKSAMHETSCHEF, RUM 21

” VISSA VAROR FINNS I BUTIKEN OCH KAN KÖPAS DÄR, **ANNARS KAN DE KLICKAS HEM VIA BUTIKENS IPAD FÖR LEVERANS INOM NÅGRA DAGAR.**”

DUX, HAY, STRING, Muuto, Bruno Mathsson, Bojesen, Asplund, Swedese. Det räcker att nämna några av Rum21:s varumärken för att skapa sig en bild av butikens kunder.

– Vår typiske kund är en kunnig, inredningsintresserad storstadsbo med en stark relation till sitt hem. Någon med ganska bestämda åsikter om sin egen stil och som köper en känsla. Våra kunder är särskilt förtjusta i det danska uttrycket, det avskalade och rena, säger Malin Hultqvist, verksamhetschef för Rum21.

Rum21 startade 2006 som ett möbel- och familjeföretag med en fysisk butik i Borås. Sedan 2014 ingår verksamheten i Royal Design Group AB och är tillsammans med Royaldesign.se marknadsledande inom möbler och heminredning på nätet. I dag erbjuder Rum21 möbler, design och heminredning från europeiska leverantörer – i en kombination av onlinebutik och en fysisk butik i Göteborg.

– Vi har cirka 200 varumärken och 10 000 produkter i sortimentet. Utifrån en multikanalstrategi, som vi kallar e-tail, kompletterar nätbutiken och den fysiska butiken varandra, säger Malin Hultqvist.

Rum21:s butik på Kyrkogatan 20–22 i Göteborg öppnade i januari 2015 – utformad som ”en liten del av Köpenhamn”.

– Vi har inspirerats av det danska sättet att göra butiker. I allt från musik, doft och känsla till möblemanget ska det kännas som att komma hem till någon. Valet av lokal var jätteviktigt och innergården utanför är viktig för atmosfären, säger Malin Hultqvist.

BUTIKEN ÄR EN PLATS för inspiration och personlig service – när kunden vill.

– Vi har lagt stort fokus på att utbilda personalen i hur vi ska välkomna kunderna utan att de känner sig påhoppade. De ska inte känna att de måste köpa någonting, utan att Rum21 är en

plats där man kan strosa och inspireras. När kunderna vill ha hjälp ska de få det av kunnig personal.

Handel på kundens villkor är ledstjärnan. Kunden kan exempelvis se ut en soffa på nätet och komma till Kyrkogatan för att klämma, känna, provsitta och få mer information. På plats i butiken kanske kunden blir förtjust i en lampa. Vissa varor finns i butiken och kan köpas där, annars kan de klickas hem via butikens ”padda” för att levereras inom några dagar – från Rum21:s 6 000 kvadratmeter stora centrallager i Borås.

– Vi har lager i butiken men mer skrymmande produkter levereras från centrallagret. En välsmord logistikfunktion är inget man kokar ihop över en natt utan något vi har utvecklat och vässat i snart fem års tid. Att lägga varor på lager är enkelt, men det krävs fingertoppskänsla för att de inte ska ligga där för länge, säger Malin Hultqvist.

Både den fysiska butiken och nätbutiken ska kännas levande, och skyltas ofta om.

– I inredningsbranschen handlar allt om inspiration. En lampa säljs inte bara som en lampa utan som en del av ett noga genomtänkt sammanhang. Vi jobbar mycket med att styla varorna i miljöer i samarbete med stylist, fotografer och bloggare, säger Malin Hultqvist. Sociala medier är en viktig kanal för att nå ut.

– Vi är en av de största inom vårt produktsegment på Instagram, och jobbar med riktade utskick och att skapa inspirationssidor på nätet. Men många kunder gillar att bläddra i inredningstidningar, den traditionella annonseringen är också viktig.

Kundens bekvämlighet och möjligheten till mätbar besöksstatistik är stora fördelar med näthandeln. Men det är i den fysiska butiken Rum21 verkligen kan möta sina kunder. Omsättningsmässigt vinner näthandeln över den fysiska handelen, men även e-handel är kostsamt.

CITY handel

HYRESGÄST: Rum21. Möbler, design och heminredning via onlinebutik och fysisk butik.

ADRESS: Kyrkogatan 20–22 i Göteborg.

YTA: Cirka 170 kvadratmeter utställningsyta.

ANTAL ANSTÄLLDA: Cirka 35.

KOMMUNIKATIONER: Kommunikationer: Spårvagnen stannar i närheten. Till Centralstationen går du på 7,8 minuter.

OMRÅDE: Inom Vallgravarna.

I NÄRHETEN: RoyalDesign och Juicekällaren.

Rum21 ska vara en plats för inspiration och personlig service – när kunden vill.

”Jag tror att det kommer att bli vanligare med en sammankoppling mellan sociala medier och köpställen.”

MALIN HULTQVIST, VERKSAMHETSCHEF, RUM 21

– Det är en myt att det är billigt att driva e-handel. E-handelskunden kräver hög servicegrad och vi måste leverera när kunden vill. Det kräver en stor apparat och stor lagerinvestering, säger Malin Hultqvist.

I DAG STÅR E-HANDELN för sex procent av Sveriges detaljhandel. 2024 har den ökat till 37 procent och omsätter 300 miljarder kronor, siar Swedbank. Innebär det att vi kommer att se fler fysiska Rum21-butiker?

– Vi får se. Säkert är att möbler och heminredning på nätet kommer att bli större, vi har bara sett början på den vägen. Jag tror också att det kommer att bli vanligare med en sammankoppling mellan sociala medier och köpställen. Mobilsurfandet i e-handelsutvecklade länder som USA, Storbritannien, Tyskland och även Sverige ökar lavinartat, men de flesta köpen görs fortfarande framför datorn. När den mobila tekniken förfinas för att ge bättre köppplevelser via mobilen kommer det att ta riktig fart, avslutar Malin Hultqvist. ●

MYCKET MER ÄN BIO

I DET OFFENTLIGA VARDAGSRUMMET UMGÅS OCH MÖTS VI. SOM HEMMA, FAST BORTA. EN SÅDAN PLATS HAR BIOGRAF SPEGELN I MALMÖ BLIVIT. HÄR KAN MAN ÄTA, SAMTALA, LYSSNA PÅ MUSIK ELLER GÖRA ETT FILMQUIZ. FAST DET GÅR OCKSÅ ALLDELES UTMÄRKT ATT BARA SLINKA IN I BIOMÖRKRET OM MAN SÅ VILL.

TEXT: SUSANNE GLENNEGÅRD FOTO: PETER WESTRUP

FÖRRA ÅRET hade 247 långfilmer biopremiär och det gjordes 16,3 miljoner biobesök. Det är en minskning med knappt 2 procent jämfört med 2013. Dock kan man konstatera, vi går fortfarande på bio. Samtidigt ökar konkurrensen om vår tid och uppmärksamhet. Varför ta sig till en biosalong när vi kan streama film och titta var och när vi vill?

I Malmö har verksamhetschef Pernilla Nilsson tillsammans med sina kollegor förvandlat biograf Spegeln på Stortorget till ett cosy vardagsrum med

-Det är tufft att vara biograf idag. Jag lockades av tanken på att göra något nytt, att skapa en mötesplats och en bredare upplevelse. Något som var mer än bio, säger Pernilla Nilsson.

” Vi har fått otroligt mycket beröm. Folk tycker att det känns både mysigt och elegant. De känner sig hemma.”

PERNILLA NILSSON, VERKSAMHETSCHEF BIO SPEGELN I MALMÖ.

bar och bistro – och film förstås. Här visas noga utvalda kvalitetsfilmer och livesändningar. Det bjuds också på djs, livemusik, temakvällar och filmquiz.

Nya Spiegeln öppnade den 15 november 2014 efter ett halvt års – intensivt – renoveringsarbete.

– Lokalen var sliten och inredningen väldigt tråkig. Allt gick i vinrött. Jag ville skapa en plats där känslan var att kliva in i en annan värld. Lite som det var förr när en biokväll var en speciell upplevelse som man verkligen såg fram emot, säger verksamhetschef Pernilla Nilsson och slår sig ner i en väl insutten 30-talsfåtölj i den del av lokalen som är mötes- och mingelplats.

Nästan alla möbler är begagnade och har köpts på olika auktionssajter. Färgskalan är noga uttänkt, väggarna omkring oss har en djup ton av orange.

– Orange är en färg som skapar en känsla av festlighet, det sägs att vi blir både hungriga och glada. Passar inte i ett kontorslandskap, tydligen bidrar den inte till lugn och koncentration (ha ha). Fast själv sitter jag heller här och jobbar än på kontoret, säger Pernilla Nilsson och tillägger:

– Det är tufft att vara biograf idag. Jag lockades av tanken på att göra något nytt, att skapa en mötesplats och en bredare upplevelse. Något som var mer än bio. Det var precis så här jag ville ha det.

Nästa projekt är att bygga om en av de mindre salongerna för att kunna servera öl och vin under föreställningarna. Planen är att det ska vara klart till nästa säsong.

DET ÄR EN ANRIK lokal vi befinner oss i. Här fanns redan 1934 en biograf som hette Alcazar. En del saker finns bevarade och har blivit fina inredningsdetaljer. Som arkivskåpen för filmrullar, en filmprojektor, mässingslampetterna och de vita runda taklamporna som hittades i källaren. Nu har de återtagit sin rättmätiga plats och hänger i foajén.

Golvet där vi sitter sluttar lite och Pernilla Nilsson förklarar att här låg den gamla bios enda salong. Nu finns här tre salonger, den största har 167 platser och de två mindre har 63 respektive 64. Salongerna har döpts om efter kvinnliga regissörer, Sofia Coppola, Susanne Bier och Jane Campion. Det är ingen slump.

– Vi vill lyfta fram kvinnligt filmskapande. För att göra människor medvetna om och synliggöra hur kvinnor är representerade har vi också varit med om att ta initiativet till A-märkning.

En A-märkt film innehåller minst två namngivna kvinnliga karaktärer som någon gång under filmen samtalar med varandra om något annat än män.

– Man tänker ju att de flesta borde få A-märkning, men så är det inte, säger Pernilla och kollar igenom listan på de filmer som visats eller visas på Spegeln.

– Nu ska vi se. Dallas Buyers Club klarar sig, Birdman, nej, En duva satt på en gren, nej. Ett hus i Marocko, ja. Och så vidare. A-märkningen ger en väldigt bra bild av hur det faktiskt ser ut.

BISTRON OCH BAREN ligger i foajén och här pågår förberedelserna för kvällen. Klockan 16 slås dörrarna upp. Spegeln är en av Sveriges första kravmärkta biografier. Det innebär

att endast kravmärkta varor och livsmedel används.

– Vi har valt att driva baren och bistron i egen regi. Att den är en del av biografens övriga verksamhet gör att vi ständigt kan utveckla och ta hänsyn till våra gästers önskemål, säger Pernilla Nilsson.

Reaktionerna efter renoveringen har varit positiva. Det visar inte minst det faktum att antalet besökare har stigit med cirka 30 procent. Stammisarna är fortfarande nöjda, samtidigt som nya besökare har hittat hit.

– Vi har fått otroligt mycket beröm. Folk tycker att det känns både mysigt och elegant. De känner sig hemma.

Pernilla Nilsson poängterar hur viktig den personliga kontakten och dialogen med besökarna är.

– Det är exempelvis skälet till att vi valt att inte ha biljettautomater. Vi vill sälja biljetter över disk.

Hur tror du att framtiden ut för branschen ser ut? Ljus eller mörk?

– Jag läste nyligen en artikel där skribenten ifrågasatte varför man skulle stå ut med skrikande ungar och stinkande popcorn, som han uttrycket det, när man kunde välja sitt eget sällskap och titta på film hemma. Han antydde att det var en ny trend. Det tror jag inte alls. Jag tror att människor kommer att ha ett ännu större behov av umgås och träffas, säger Pernilla Nilsson och fortsätter:

– Jag känner mig otroligt hoppfull eftersom biografier kan vara precis en sådan mötesplats. Här kan samtalet hållas levande, här kan vi inspirera och skapa delaktighet. ●

GODA grannar

SPEGELN: MALMÖS FÖRSTA BIOBAR

Biografen som byggdes 1934 hette då Alcazar, senare döptes den om till Camera och 1998 till Spegeln.

Spegeln drivs av Riksorganisationen Folkets Hus och Parker. Systerbiografer är Roy i Göteborg, Rio i Stockholm och Röda Kvarn i Helsingborg. Biografkedjan var den första digitala i Europa och Spegeln först i Sverige med att installera avancerad 3D teknik.

Spegeln visar kvalitetsfilm, operor och konserter. Biografen var en av de första i Europa att visa direktsända operor direkt från Metropolitan i New York. Biografen stänger för säsongen den 11 juni.

YTA: 853 kvadratmeter

ANTAL ANSTÄLLDA: 5 (varav 3 jobbar halvtid) samt tio timanställda.

LÄGE: Stortorget 29 i hjärtat av centrala Malmö.

I NÄRHETEN: Runt hörnet finns kullerstensklädda gågator med butiker och gallerier och Lilla torg. Här hittar man många restauranger och serveringar.

KOMMUNIKATIONER: Ett stenkast bort ligger Centralstationen. Bra bussförbindelser i närheten, både från Gustav Adolfs Torg och från Centralen.

” Vi sysslar inte med välgörenhet. Vi är ett vinstdrivande företag med medarbetare, vars kompetenser efterfrågas precis som vilket som helst.”

JOSEFIN UHNBOM

- Att vara otålig när man är egen företagare tror jag är väldigt bra - om man använder det på rätt sätt, säger Josefin Uhnбом som driver cateringfirman Provins, där syftet är att skapa fler riktiga jobb för de som idag är långt bort från arbetsmarknaden.

Jobbskaparen

SOCIALT ENGAGEMANG, OTÅLIGHET OCH ETT EGET MATINTRESSE I UNGEFÄR LIKA DELAR, KRYDDAT MED FRUSTRATION OCH EN GNUTTA JÄVLAR ANAMMA. DET ÄR RECEPTET FÖR JOSEFIN UHNBOM OCH CATERINGFIRMAN PROVINS – DÄR MÅLET ÄR ATT SKAPA ARBETSTILLFÄLLEN FÖR INVANDRARKVINNOR.

TEXT: MALIN AGE BILD: OSKAR HÖKERBERG

KAN SPRÖDA FILODEGRULLAR eller en het vegetarisk gryta vara vägen bort från arbetslöshet, isolering och segregation? Josefin Uhnбом är övertygad. Med en statsvetarexamen i bagaget och med sikte på ”något departement” arbetade hon tidigare som jobbcoach med uppdrag att hjälpa långtidsarbetslösa till ett jobb.

– Det var ett svårt arbete. Det var många invandrarkvinnor utan så mycket att skriva om på sitt cv och med låga kunskaper i svenska som skulle ut på en tuff arbetsmarknad. Jag blev frustrerad och började fundera på hur man kan skapa jobb istället för att söka jobb, säger Josefin Uhnбом.

Så föddes cateringföretaget Provins. På menyn samsas nu det persiska köket med mat från Pakistan. Allt lagat från grunden, med ekologisk medvetenhet och med stor respekt för hantverket. Affärsidén är enkel: att skapa jobb genom mat. Utmaningarna är däremot många.

– Vi sysslar inte med välgörenhet. Vi är ett vinstdrivande företag med medarbetare, vars kompetenser efterfrågas precis som vilket som helst, säger Josefin Uhnбом och fortsätter:

– Jag hade aldrig startat detta för att bara driva en cateringfirma, utan min egen nöjdhet är kopplad till att det vi gör skapar så mycket mer än pengar. Jag upplever ofta att

omvärlden har en snäv inställning till vad företagande är. Vi måste ha ett kommersiellt fokus, men vinsten är inte det som motiverar mig.

PROVINS LIGGER i stockholmsförorten Botkyrka. Där har 56 procent av invånarna utländsk bakgrund. Över 150 språk talas i kommunen. De kvinnor som Josefin Uhnбом vill nå, är de som idag är längst bort från den svenska arbetsmarknaden. Dem hittar man inte genom en platsannons längst bak i tidningen. I stället gäller det att sätta upp lappar i området och lita på mun-till-mun-metoden. När det är dags för anställningsintervju är ett klassiskt cv ointressant.

– Jag bjuder in till ett möte där den arbetssökande får ta med sig en tallrik mat som vi äter tillsammans. Jag är intresserad av att få smaka på ett exempel från den matkultur som personen står för, berättar Josefin Uhnбом.

Och det är just där i samtalen, eller vid spisen, lutandes över en gryta där löken sakta svettas, som den där vissheten infinns sig. Att hon och Provins är på rätt väg:

– Jag har haft sådana stunder när jag har ätit maten och när jag i samtal med mina kollegor känner: Det var ju det här som jag menade. Det var ju det här jag ville att vi skulle uppnå. ●

FRÅGOR TILL

Per Grankvist

Per Grankvist är samtidsanalytiker med ett särskilt intresse för två av våra tids stora frågor: hållbarhet samt hur och varför personligt engagemang

uppstår. Han är fristående kolumnist på ledarsidorna i Sydsvenskan och HD samt författare till de kritikerrosade böckerna: "CSR i praktiken - hur före-

tag tjänar pengar på hållbarhet" och "Engagemang - Batman, Putnam och jag". Han är även ordförande i Fairtrade Sverige.

VAR INTE DUM

1 Vad är hållbarhet och CSR?

- Hållbarhet handlar om hur man använder sina resurser. Resurser, oavsett typ, kan bara användas på två sätt: ett sätt är smart och det andra är dumt. Det låter väldigt förenklat, men stämmer i 99 procent av fallen. När vi använder mer material än vi behöver är det bara dumt. Det behöver inte vara mer akademiskt än så och det är en fara när vi försöker göra det akademiskt. Företag existerar i praktiken, inte i teorin, så låt oss då prata praktik.

- Begreppet CSR, Corporate Social Responsibility, får en ganska trubbig svensk översättning där fokus hamnar på att företag ska vara snälla, inte på att de ska tjäna pengar. Där har vi ett av grundproblemen, det spelar ingen roll hur snälla vi är, tjänar vi inga pengar överlever vi inte. När vi pratar CSR närmar vi oss frågorna från ett moraliskt perspektiv. Vi lånar bara jorden, tänk på dina barnbarn och så vidare. En bättre värld är en del av hållbarhet, men kan vi inte göra det på ett ekonomiskt sätt kommer det aldrig att fungera.

2 Vad är den viktigaste frågan framöver?

- Hur man tjänar pengar och att man agerar hållbart för att det är smart, inte för att man ska framstå som god. Ett företag måste se vidare på resurser, exempelvis att se kvinnor, invandrare eller funktionsnedsatta för vad de kan och inte för vad de inte kan. Det går inte längre att utgå från ett heteronormativt, manligt, medelålders traditionellt svenskt perspektiv.

- Vi måste istället se det ur ett bredare, modernare perspektiv som representerar det Sverige som finns i dag. 22 procent av Sveriges befolkning är flerspråkiga. I Stockholm är den siffran 30 procent och i Malmö 40 procent. Att inte se det som en tillgång är dumt. Vi måste sluta tänka vi och dem och att vi ska integrera människor med annan bakgrund. Skit i det, se vad de kan bidra med istället.

3 Varför ska företag jobba med hållbarhet?

- Därför att det är mer lönsamt. Det kommer alltid att finnas människor som kommer med gamla invändningar och hävdar att det inte finns belegg. Men det finns massor av företag som arbetar konkret med hållbarhet och tjänar pengar på att förstå hur man använder sina resurser på ett smart sätt. Det är framförallt företagets ansvar att vi inte slösar med resurserna.

- På ett kontor kan mycket automatiseras, exempelvis behovsstyrd belysning eller att ventilationen stängs av på nätterna. För att engagera sina medarbetare i hållbarhetsarbete måste man konkretisera effekterna. Om vi sparar in på våra elkostnader, genom att släcka lampor eller stänga av datorerna när vi går för dagen, då kan vi köpa växter till alla fönster. Det måste gälla här och nu, för vi kan bara förhålla oss till saker vi ser. Det är svårt att agera på argument som "vi har bara lånat jorden av våra barnbarn". Prata inte om förändring, utan prata om att utveckla och strunta i att få med er cynikerna. De kommer alltid att hitta skäl för att slippa förändring - de har min-

sann sett att färgat glas och ofärgat glas dumpas i samma sopbil.

4 Var ska man börja?

- Det viktigaste är att komma igång, men även att titta bakåt. Alla har redan gjort saker som har gett resultat. Ingen börjar på noll.

5 Hur känner man igen ett seriöst företag?

På 70-talet antog man att alla företag var bra om motsatsen inte bevisades. Nuförtiden är det tvärtom. Vi misstror alla företag tills de har bevisat motsatsen. Ett seriöst företag uppträder ödmjukt - vi försöker, men vi vet att inte räcker.

- Fina värdeord och tomma riktlinjer betyder ingenting. Det är hur ett företag agerar som har betydelse. Ta exempelvis H&M, många är kritiska och anser att deras billiga priser uppmanar till överkonsumtion. Men om vi tittar på hur de agerar ur ett CSR-perspektiv så gör de fantastiskt mycket. Så tycker man inte att H&M är ett bra företag så är det okej, men då får man inte heller handla där. Då måste man använda sin konsumentkraft och själv agera på ett schysst sätt. ●

SOFIA RUNARSDOTTER

"Det viktigaste är hur man tjänar pengar och att man agerar hållbart för att det är smart, inte för att man ska framstå som god."

Samtidsanalytikern Per Grankvist ger sitt perspektiv på aktuella händelser och trender inom CSR och hållbarhet på pergrankvist.se

2 000 RÖSTER OM STADEN

FÖRUTSÄTTNINGARNA för svenska städer och stadskärnor har förändrats. Det som alltid har varit städernas nav – handeln – är satt under kraftig press. Digitaliseringen och konsumenternas ökade intresse för tjänstekonsumtion medför en ny spelplan för staden och alla dess aktörer. Lyckligtvis är stadskärnan i grunden mottaglig för förändring. Men idag behöver den bli mer snabbfotad för att kunna möta invånarnas preferenser.

I vår rapport har vi frågat 2 000 medborgare vad de tycker om sin stadskärna, vi har samtalat med en rad experter och forskare om deras syn på staden och även gjort ett antal nedslag internationellt för att titta på lyckade stadsutvecklingsprojekt. Mycket handlar om kvällstidsökonomi, trygga miljöer men också kreativ användning av stadens ytor.

Det mesta kan sammanfattas i ett enda ord: handlingskraft. På Vasakronan vill vi fortsätta att förändra genom egna initiativ, men också genom att uppmuntra andra. Vi behöver ta ett grepp om våra städer för att inte tappa i attraktionskraft.

Du kan ladda ner rapporten på www.vasakronan.se

STORSATSNING PÅ GÖTEBORGS CITYHANDEL

CITYHANDELN i Göteborg är under omvandling och kommer under 2016 att erbjuda ytterligare nytt och spännande innehåll. Det är galleria Kompasens som byggs om rejält från galleria till en handelsplats med singelbutiker.

Butikerna disponeras om, fasaderna flyttas ut i gatulivet och blir glimrande när 5 700 bärnstensfärgade fasadblock i kristall har monterats. Blocken är gjutna för hand på Målerås glasbruk i Småland och kommer att skapa en spännande och intressant miljö för alla som rör sig i staden.

Förädlingen av Kompasens är en fortsättning på Vasakronans handelssatsning i Göteborg. Sedan 2011 har företaget jobbat metodiskt för att utveckla cityhandeln och gatustråken längs Fredsgatan, Drottninggatan och Kyrkogatan.

STORA förändringar har gjorts. Arkaden har renoverats och kvarteret Perukmakaren, mitt emot, NK har genomgått en total omdaning. Exteriört är skillnaden påtaglig. Fasaderna har fått nya uttryck och arkaderna längs Drottninggatan och Kyrkogatan har glasats

in. Även innehållet har förändrats med många nya butiker och ett cityhotell vilket ger nytt liv åt gatorna.

– Eftersom vi är stora på handel i centrala Göteborg har vi också stora möjligheter att påverka människors upplevelse av city. Det gör vi på olika sätt, tillsammans med andra men också på egen hand. Målsättningen är att utveckla citykärnan till en plats där människor och företag trivs och vill vara, säger Kristina Pettersson Post, regionchef Vasakronan Göteborg. ●

VASAKRONANS PENDELBÅT E/S MOVITZ KÖR IGEN – PÅ EL

I STOCKHOLM HAR Vasakronan länge erbjudit pendelbåtar som ett alternativt transportmedel för de hyresgäster som jobbar i Vasakronans fastigheter som ligger i anslutning till vatten. Alla hyresgäster i Alviks strand, Lilla Essingen, Hornsberg och Solna strand får dessutom ett resekort för att kunna ta båten till och från jobbet, pendla miljövänligt helt enkelt. Förra året byggdes en av dessa båtar, Movitz, om till världens första superladdade elektriska färja. Det innebär att fartyget kan ladda på tio minuter och sedan köra på batteridrift i en timme. Trafiken sköts av rederiet Green City Ferries som i år fick utmärkelsen Årets Skärgårdsrederi av föreningen Skärgårdsredarna. Båten tar upp till 100 passagerare, är även tillgänglig för allmänheten. Båtens sträckning och tidtabell hittar du på greencityferries.com

så en sista detalj...

GAMMALT MÖTER NYTT

Armaturen har en klassisk design, men tekniken är modern. Smarta LED-lampor spar upp till 80 procent el. Lampan finns i det pampiga bankpalatset vid Kungsträdgården i Stockholm. Det uppfördes vid förra sekelskiftet av dåvarande Hernösands enskilda bank, i dag Handelsbanken. Byggnaden satte standard för en rad affärsbankpalats längs med Kungsträdgårdsgatan.